

SZKOLENIE DOWÓDCÓW OSP

TEMAT 6: Organizacja szkoleń doskonalących w OSP

Autor: Robert Łazaj

Organizacja Procesu Szkolenia

- Szkolenia w OSP możemy podzielić na szkolenia **kwalifikacyjne** oraz **doskonalące**.
- **Szkolenia kwalifikacyjne**, realizowane są zgodnie z „Systemem szkolenia członków OSP” zatwierdzonym przez Komendanta Głównego Państwowej Straży Pożarnej. W wyniku ukończenia tego typu szkolenia absolwent uzyskuje uprawnienia do wykonywania czynności ratowniczych określonych programem.
- **Szkolenia doskonalące** mają za zadanie ciągle doskonalenie ratowników OSP w zakresie kompetencji uzyskanych na szkoleniach kwalifikacyjnych, jak również w zakresie wynikającym z zadań interwencyjnych oraz wyposażenia sprzętowego danej jednostki OSP.

Organizacja Procesu Szkolenia

Przykładowy scenariusz zajęć teoretycznych

- **Osoba prowadząca:**
- **Temat:**
- **Cel ogólny:**
- **Cele szczegółowe. Po zakończeniu zajęć ratownik potrafi:**
- -
- -
- **Metoda szkolenia** (wykład, pogadanka, prelekcja, odczyt, objaśnienie, metoda przypadków, metoda sytuacyjna, pokaz z objaśnieniem, pokaz z instruktażem, ćwiczenia) :.....
- **Forma organizacyjna szkolenia** (indywidualna, grupowa, zbiorowa):.....
- **Czas:**.....
- **Środki dydaktyczne:**
- przepisy prawne,
- plansze, foliogramy i tablice poglądowe przedstawiające treści określone w scenariuszu zajęć,
- filmy dydaktyczne dotyczące tematu zajęć,
- techniczne środki nauczania (rzutnik pisma, rzutnik multimedialny, komputer, odtwarzacz DVD lub FHS, ekran, telewizor),
- sprzęt ratowniczo –gaśniczy,
- samochody pożarnicze,
- **Przebieg zajęć:**
- **FAZA WSTĘPNA**
- Sprawdzenie obecności (czas)
- Podanie tematu i omówienie celów zajęć (czas)
- **FAZA WŁAŚCIWA**
- INFORMACJE (podawane w formie pytań np.: Jakie akty prawne regulują działalność OSP? (5 min)
-(czas)
- (czas)
- **Zakończenie zajęć polegające na podsumowaniu omawianych treści (czas)**

Organizacja Procesu Szkolenia

Wskazówki metodyczne do realizacji szkolenia:

- Opracowanie scenariusza zajęć.
- Zajęcia teoretyczne powinny być realizowane w salach dydaktycznych odpowiadających warunkom higieny szkolnej i wyposażonych zarówno w proste, jak i złożone środki dydaktyczne.
- Przed zajęciami należy zapoznać uczestników z tematyką i celem zajęć.
- Temat szkolenia należy realizować zgodnie z konspektem zajęć.
- Zajęcia praktyczne należy prowadzić w grupach 4-8 osobowych.
- Każdą grupę powinien nadzorować instruktor ćwiczeń.
- W trakcie ćwiczeń należy prowadzić instruktaż bieżący, który ma na celu natychmiastowe usuwanie usterek zauważonych w trakcie ćwiczeń.

Organizacja Procesu Szkolenia

Wskazówki metodyczne do realizacji szkolenia:

- Instruktaż końcowy - ma charakter podsumowania zajęć. Może on być prowadzony metodą pogadanki podsumowującej ćwiczenie, podczas, której instruktor sprawdza stopień przyswojenia tematu ćwiczeń i omawia popełnione przez ćwiczących błędy, ewentualnie wskazuje prawidłowe wykonanie ćwiczenia.
- Ćwiczenia każdorazowo należy zakończyć czyszczeniem i konserwacją użytkowanego sprzętu.
- Zagadnienia bezpieczeństwa i higieny pracy powinny być zintegrowane tematyką szkolenia.
- W procesie nauczania należy określać istniejące i przewidywane zagrożenia oraz wskazywać sposoby bezpiecznego wykonywania zadań.
- Szkolenie może być zakończone kontrolą i oceną. Podstawowymi metodami kontroli i oceny wyników nauczania powinny być pytania ustne, prace pisemne, testy i zadania praktyczne.

Organizacja Procesu Szkolenia

Po zakończeniu szkolenia prowadzący powinien odpowiedzieć sobie na następujące pytania:

- Czy właściwie dobrano materiał do tematyki zajęć?
- Czy przekazywane treści były poprawne merytorycznie?
- Czy dobrze wybrano i wykorzystano środki dydaktyczne?
- Czy trafnie dobrano metody i formy pracy z ratownikami?
- Czy zastosowano metody aktywizujące podczas zajęć?
- Czy tempo pracy było dostosowane do możliwości uczestników szkolenia?
- Czy treści zajęć były utrwalone i podsumowane?
- Czy wykorzystano właściwie czas zajęć?
- Czy prowadzący uzyskał informację zwrotną od ratowników na temat zajęć?

Cele Szkolenia

Cele zajęć są to spodziewane lub świadomie zakładane efekty szkolenia. Cele mają za zadanie wskazać prowadzącemu zajęcia jakie wiadomości i umiejętności uczestnik szkolenia powinien posiadać w wyniku realizacji treści kształcenia.

Na potrzeby szkoleń realizowanych w Ochotniczych Strażach Pożarnych możemy wyróżnić dwa rodzaje celów: cele ogólne i cele szczegółowe.

Cel ogólny – cel główny nawiązujący do tematu szkolenia. Określa główny zakres i tematykę szkolenia.

Cele szczegółowe – cele opracowane na bazie celu głównego określające wiedzę i umiejętności jakie ratownik powinien posiadać po zakończeniu szkolenia.

Rodzaje Środków Dydaktycznych

Do środków dydaktycznych wykorzystywanych w czasie zajęć teoretycznych zaliczamy:

- przepisy prawne,
- plansze, foliogramy i tablice poglądowe przedstawiające treści określone w scenariuszu zajęć,
- przekroje i modele sprzętu pożarniczego,
- przykładowe jednostki sprzętu pożarniczego,
- filmy dydaktyczne dotyczące tematu zajęć,
- techniczne środki nauczania (rzutnik pisma, rzutnik multimedialny, komputer, odtwarzacz DVD lub FHS, ekran, telewizor).

Dokumentacja Działalności Szkoleniowej

- Działalność szkoleniowa realizowana w Ochotniczych Strażach Pożarnych powinna być dokumentowana.
- Dokumentację szkoleń można prowadzić na zasadzie dziennika zajęć.
- Dziennik zajęć prowadzi się chronologicznie według dat realizacji szkoleń.
- Dziennik zajęć zakłada Naczelnik OSP.
- Dokumentację przebiegu szkolenia stanowią również pisemne prace kontrolne i egzaminacyjne.

WYKORZYSTANO:

- T. Ornatowski; J. Figurski: Praktyczna Nauka Zawodu. ITE. Radom 2000.
- Program Nauczania Kwalifikacyjnego Podoficerów Państwowej Straży Pożarnej. KG PSP. Warszawa 2002.
- Kurs Nauczania Kwalifikacyjnego Szeregowych Państwowej Straży Pożarnej. KG PSP. Warszawa 2006.
- Dobrodziej C. (red.): Podstawy psychologii dla słuchaczy kursu kwalifikacyjnego szeregowych Państwowej Straży Pożarnej. Komenda Główna Państwowej Straży Pożarnej, Warszawa 2003
- Dobrodziej C.(red.): Podstawy pedagogiki i psychologii dla słuchaczy kursu kwalifikacyjnego podoficerów Państwowej Straży Pożarnej. Komenda Główna Państwowej Straży Pożarnej, Warszawa 2005

DZIĘKUJĘ ZA UWAGĘ